

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik och lärande

2FL001 UVK-kurs: Uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete i förskolan, 15 högskolepoäng

General Education: Evaluation as a Basis for Quality Assurance in Pre-school, 15 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2012-12-13

Senast reviderad 2017-11-03 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av kurslitteratur och begrepp under examensformer.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2018

Förkunskaper

Kursen har följande förkunskapskrav:

1FL001 Förskolan - barns första skola, 15 hp

1FL002 Lek, lärande och omsorg i förskolan, 15 hp

1FL004 Estetiska lärprocesser i förskolan, 7,5 hp

1FL008 Förskolebarns läsande och skrivande, 7,5 hp

1FL026 VFU i förskolan, period I, 7,5 hp

1FL032 Språkutveckling och litteracitet i förskolan, 15 hp

eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- reflektera över innebörden i begrepp och metoder för utvärdering och systematiskt kvalitetsarbete i relation till förskolans uppdrag
- identifiera och problematisera vad som ska utvärderas
- beskriva och tolka förskollärares och förskolechefers ansvar för uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten
- använda dokumentation som underlag för att följa upp och analysera barns lärstrategier och lärprocesser i relation till verksamhetens organisation, pedagogisk miljö, innehåll och genomförande samt föreslå åtgärder för att utveckla verksamheten

- genomföra en pedagogisk dokumentation samt diskutera pedagogisk dokumentation som reflektionsverktyg
- analysera olika former av utvärderingar i relation till teorier om kunskap och lärande ur så väl ett barnperspektiv som barns perspektiv
- reflektera över och diskutera etiska aspekter i samband med dokumentation, uppföljning och utvärdering av verksamheten

Innehåll

I kursen behandlas dokumentation, uppföljning, utvärdering och utveckling av förskolans verksamhet i relation till förskollärares och förskolechefers ansvar. Vidare fokuseras även frågeställningar som berör att urskilja och problematisera vad som ska utvärderas. Olika metoder för utvärderingar granskas i förhållande till teorier om kunskap och lärande samt i förhållande till verksamhetsperspektiv och barns perspektiv/barnperspektiv. Under kursen genomför den studerande en pedagogisk dokumentation för att följa barns läroprocesser relaterat till verksamhetens erbjudande. Den studerande reflekterar även kring frågor som rör användandet av detta dokumentationsverktyg i förskolans praktik. Etiska aspekter på dokumentation, uppföljning, utvärdering av förskolans verksamhet diskuteras inom kursens ram.

Professionsbas och professionell progression

I kursen utvecklar den studerande sin kompetens att följa upp, utvärdera och utveckla pedagogisk verksamhet på ett systematiskt sätt utifrån nationella och lokala mål och därigenom utvecklar den studerande sin förmåga till pedagogiskt ledarskap.

Den studerande tränas i att tillämpa olika metoder/modeller för uppföljning och utvärdering, dokumentation på såväl individ- som gruppnivå och verksamhets- eller organisationsnivå samt att förklara och argumentera för och emot tänkbara metoder/modeller.

Vetenskaplig förhållningssätt samt vetenskaplig progression

I kursen utvecklar den studerande kunskap om, samt förståelse för, hur valet av dokumentationsmetod och teoretiskt perspektiv får betydelse för vad som synliggörs.

Vetenskaplig analys, bedömning, värdering samt att systematiskt dokumentera, bearbeta, kommunicera och kritiskt granska gjorda iakttagelser tränas.

Den studerande genomför observationer av barn, samt intervjuer med barn och förskollärare, med beaktande av de forskningsetiska principerna. De studerande bearbetar intervju svar genom kategorisering. I den avslutande delen av kursen opponerar de studerande på varandras examinationstexter.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, workshops och fältstudier. Uppgifter genomförs såväl individuellt som i grupp.

För att förstärka kopplingen till utbildningens verksamhetsförlagda del ingår fältstudier där observationer av barns läroprocesser samt förberedda samtal med barn genomförs. Därutöver genomförs intervjuer med förskollärare angående förskolans kvalitetsarbete.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom seminarium, muntlig examination samt skriftlig hemtentamen.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärdering genomförs anonymt. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den studerande.

Kursen ingår i Förskolläraryrket.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Bjervås, Lise-Lotte (2011). *Samtal om barn och pedagogisk dokumentation som bedömningspraktik i förskolan: en diskursanalys*. Göteborg: Acta universitatis Gothoburgensis, (s 27-73 samt s 111-231). ISBN: 9789173467100.

Dahlberg, Gunilla, Moss, Peter & Pence, Alan (2014). *Från kvalitet till meningsskapande: postmoderna perspektiv - exemplet förskolan*. Stockholms Universitets förlag: Stockholm. (s 29-66, s 95-181 samt s 215-235). ISBN: 978-91-47-11172-5.

Dimenäs, Jörgen (red) (2006). *Lära till lärare: att utveckla läraryrkets olika dimensioner utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber, (s 30-69). ISBN: 978-91-47-08421-0.

Eidevald, Christian (2017). *Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan: Hallå, hur gör man?* Studentlitteratur: Lund. (306 s). ISBN 9789147122530.

Emilson, Anette & Pramling Samuelsson, Ingrid. (2014) Documentation and communication in Swedish preschools, Early Years: *An International Research Journal*, 34:2, (s175-187).

Engdahl, Ingrid & Ärleman-Hagsér (red). (2015). *Att bli förskollärare. Mångfacetterad komplexitet*. Stockholm: Liber. (s 223-237). ISBN: 9789147099627.

Håkansson, Jan (2013). *Systematiskt kvalitetsarbete i förskola, skola och fritidshem - strategier och metoder*. Studentlitteratur: Lund. (176 s). ISBN 9789144084534.

Palmer, Anna (2012). *Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan: pedagogisk dokumentation*. Stockholm: Skolverket, (74 s). ISBN: 978-91-87115-35-6. www.skolverket.se

Pramling Samuelsson, Ingrid (2010). Ska barns kunskaper testas eller deras kunnande utvecklas i förskolan? *Nordisk barnehageforskning*. 3(3), (s 159–167). ISSN: 1890-9167.

Skolverket (2012) . *Allmänna råd med kommentarer om Systematiskt kvalitetsarbete -för skolväsendet*. (52 s).

Skolverket (2017). *Allmänna råd med kommentarer. Måluppfyllelse i förskolan*. (35 s).

Svenning, Bente (2011). *Vad berättas om mig?: Barns rättigheter och möjligheter till inflytande i förskolans dokumentation*. Lund: Studentlitteratur, (110 s). ISBN: 978-91-44-06648-6.

Vallberg Roth, Ann-Christine (2010). Att stödja och styra barns lärande – tidig bedömning och dokumentation. I: *Perspektiv på barndom och barns lärande: en kunskapsöversikt om lärande i förskolan och grundskolans tidigare år*. Stockholm: Skolverket, (s 176-234). ISBN: 978-91-86529-08-6.

Åsén, Gunnar & Vallberg Roth, Ann-Christine (2012). *Utvärdering i förskolan: en forskningsöversikt*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (82 s). ISBN 9789173072168.
www.cm.se

Tillkommer vetenskapliga artiklar samt kvalitetsgranskningar från Skolinspektionen.

Referenslitteratur

Elfström, Ingela (2014). *Barn och naturvetenskap: upptäcka, utforska, lära*. Stockholm: Liber, (178 s). ISBN: 9789147114078

Nordin-Hultman, Elisabeth (2004). *Pedagogiska miljöer och barns subjektsskapande*. Stockholm: Liber, (247 s). ISBN 91-47-05196-5.